

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน ในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

Guidelines on the Quality of Life Development Responding to the Needs of
People around the Power Plant in Tha Muang District, Kanchanaburi Province

¹จรัสศรี จบไพร, ²วรรณิ เนียมหอม และ ³จุฑาทิพย์ ถาวรรัตน์

¹Jaratsri Jobphai, ²Vannee Niamhom and ³Chutathip Thawornratana

คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Faculty of Education and Development Sciences, Kasetsart University, Thailand

E-mail: ¹jaratsri@erc.or.th, ²feduvna@ku.ac.th, ³modern@yahoo.com

Received April 23, 2023; Revised June 26, 2023; Accepted July 11, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 382 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ตามจำนวนโควตาที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามและประเด็นในการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีการพัฒนามากที่สุดคือ ด้านครอบครัว ส่วนความต้องการของประชาชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยประชาชนต้องการให้พัฒนามากที่สุด คือด้านที่อยู่อาศัย และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เรียงลำดับตามความสำคัญดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านสิ่งแวดล้อม ต้องการให้ชุมชนปราศจากมลพิษ 2) แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ภาครัฐ เอกชน ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดย 2.1) จัดกิจกรรมสร้างความตระหนักในการให้ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมในเรื่องน้ำ อากาศ ชยะ 2.2) อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับบทลงโทษทางกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม 2.3) ส่งเสริมการจัดการขยะให้เป็นรายได้ในชุมชน

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต; ความต้องการจำเป็น; แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต

Abstract

The research objectives were to study: 1) the actual state and the needs in the quality of life development of the people around the Power Plant in Tha Muang, Kanchanaburi; and 2) the guidelines on the quality of life development responding to the needs of the people around the Power Plant in Tha Muang, Kanchanaburi. The samples were 382 people who live around the power plant in Tha Muang district, Kanchanaburi, using purposive sampling according to the determined quota. The research instruments were a questionnaire and a focus group. The data were analyzed using basic statistics and content analysis.

The research findings were: 1) The actual state of people's quality of life development was moderate. The most important development was family; the needs in the quality of life development of people were high overall; the most important was residence; and the essential needs in the quality of life development of people were as follows: firstly, the environment of the community was not polluted. 2) The guidelines on the quality of life development responding to the needs of the people around the Power Plant in Tha Muang district, Kanchanaburi province, found that the public and private sectors, The people participated in finding ways to improve the quality of life by: 2.1) organizing activities to raise awareness of the importance of environmental issues in water, air, and waste; 2.2) training knowledge about the legal punishment regarding the environment; and 2.3) promoting waste management to develop the income of the community.

Keywords: Quality of life; Needs assessment; Guidelines on the Quality of Life Development

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ 1 – 8) มีอัตราการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยในระยะเริ่มแรกมุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ทางด้านวัตถุ เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก ระยะต่อมามุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นหลักสำคัญโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และความเป็นอยู่ที่ดีมีสุขของคนไทย ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาเศรษฐกิจเพียงด้านเดียว ที่มุ่งเน้นการแข่งขันเพื่อสร้างความมั่นคงทางรายได้ ทำให้สังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยมมากขึ้น โดยไม่ได้ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ได้อย่างแท้จริง ในขณะที่การพัฒนาประเทศได้ขยายตัวทางเศรษฐกิจและเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง ทำให้ต้องมีการเตรียมคนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่เกิดขึ้น ทิศทางการพัฒนา จึงมุ่งเน้นคนเป็นศูนย์กลางให้เป็นผู้ที่มีระบบภูมิคุ้มกันท่ามกลางกระแสของการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545–2549) จึงอัญเชิญปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 มาเป็นแนวทางในการบริหารประเทศเพื่อให้ประเทศรอดพ้น วิกฤตและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2550–2555) จนถึงฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) ยังคงน้อมนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยนำมาประยุกต์อย่างกว้างขวางในทุกระดับ ภายใต้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ที่มุ่งสร้างความมั่นคงของประเทศไทย ให้มีคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้ สามารถเติมโตต่อไปได้อย่างมั่นคง ท่ามกลางความผันแปรที่เกิดขึ้นรอบด้าน และคำนึงถึงผลประโยชน์ ของประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

แม้ว่าประเทศได้ดำเนินการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดี มีการขยายการลงทุนในโครงการ พื้นฐานที่เป็นระบบโครงข่ายมากขึ้น และมีการเพิ่มการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา แต่อันดับ ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยยังปรับตัวช้าเมื่อเปรียบเทียบกับหลายประเทศ เนื่องจาก คุณภาพคนต่ำ การลงทุนการวิจัยและการพัฒนายังมีน้อย คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานยังไม่ดี ประกอบกับการเผชิญกับแรงกดดันกันและความเสี่ยงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่เป็นโลกไร้พรมแดนสื่อสาร ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้มีความเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดมากขึ้นส่งผลให้เกิดภัยคุกคามและความ เสี่ยง ในขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมสูงวัยมากขึ้น วัยแรงงาน มีจำนวนลดลง ผู้สูงอายุมีปัญหาสุขภาพ นอกจากนี้ยังมีปัญหาความยากจนกระจุกตัว ความแตกต่าง ของรายได้ระหว่างบุคคลรวยที่สุด และกลุ่มคนจนที่สุด การมีคุณธรรม มโนธรรม มีจิตสำนึกที่ดี ต่อสังคมส่วนรวม รวมทั้งปัญหาทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมและปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เพิ่มขึ้น ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง สภาพเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นนี้ได้สะท้อนถึงคุณภาพชีวิตของประชาชนในด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม

จังหวัดกาญจนบุรี เป็นพื้นที่ที่มีการตั้งโรงไฟฟ้าในรูปแบบพลังงานทดแทนและพลังงาน หมุนเวียน มากถึง 44 แห่ง อำเภอท่าม่วง เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นพื้นที่ที่โรงไฟฟ้า ขนาดใหญ่ตั้งอยู่ จากการลงพื้นที่ปฏิบัติงานของผู้วิจัยพบว่า ประชาชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าในพื้นที่ ดังกล่าว ประสบปัญหาเรื่องสภาพสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ที่อยู่อาศัย และจากการสอบถามประชาชน ในพื้นที่พบว่า ประชาชนยังมีความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตมากกว่าที่เป็นอยู่

บทความนี้นำเสนอการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อวิเคราะห์คุณภาพชีวิตที่ได้รับพัฒนาในปัจจุบันและความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผลของการศึกษาในการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ที่จะสามารถนำข้อมูลวิจัยเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำยุทธศาสตร์ แผนการพัฒนาในระดับท้องถิ่น ระดับอำเภอ ในพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

องค์การอนามัยโลก ให้ความหมายว่า “คุณภาพชีวิตเป็นแนวคิดหลายมิติที่มีการผสมผสานทั้งการรับรู้ของบุคคลในด้านร่างกายและจิตใจมีความเป็นอิสระมีความสัมพันธ์ทางสังคมสิ่งแวดล้อมและด้านความเชื่อส่วนบุคคลภายใต้วัฒนธรรมค่านิยมและเป้าหมายในชีวิตของแต่ละบุคคล” คุณภาพชีวิตมีบทบาทสำคัญในแง่ความผาสุกของมนุษย์ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการมนุษย์และความสุข จากหลายแนวคิดและนิยามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต มักเป็นแนวคิดของการได้รับการบริการ สวัสดิการ ความพึงพอใจ เศรษฐกิจ ค่านิยม และประสบการณ์ชีวิตของบุคคล นอกจากนี้ นิยามคุณภาพชีวิตไม่ได้ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ของแต่ละบุคคล แต่ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ทางความจำเป็นความต้องการและความปรารถนาของคนในแต่ละท้องถิ่นและสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิต จึงมีการพัฒนาหลายด้าน เช่น การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การประกอบอาชีพ สุขภาพ คุณธรรมจริยธรรม ระเบียบวินัยและการอยู่ร่วมกันในสังคม รวมถึงสวัสดิการสังคม ครอบครัว นันทนาการความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม (ปองหทัย ชื่นฉ่ำ, 2553: สุพจน์ วรรณกร, 2555)

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

องค์การอนามัยโลก แบ่งองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต ไว้ 6 ด้าน คือ ด้านร่างกายด้านจิตใจ ด้านระดับความเป็นอิสระของบุคคล ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านความเชื่อส่วนบุคคล ต่อมาในปี ค.ศ.1995 ทีมพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลก ได้จัดองค์ประกอบใหม่ โดยรวมองค์ประกอบบางด้านเข้าด้วยกัน คือ ด้านร่างกายกับด้านความเป็นอิสระของบุคคล และด้านจิตใจกับด้านความเชื่อส่วนบุคคล จึงเหลือเพียง 4 ด้าน คุณภาพชีวิตครอบคลุมใน 11 มิติ คือ สุขภาพ การศึกษา ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม รายได้ การทำงาน จริยธรรม ครอบครัวความปลอดภัย

การคมนาคมและการสื่อสาร และการมีส่วนร่วม (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2548)

แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น

Witkin (1984 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2548) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น จะเป็นความแตกต่างของสองสภาวะ นั่นคือ ความต้องการจำเป็น เป็นความแตกต่างระหว่างสภาวะที่เป็นอยู่ ณ ตอนนี (What is) กับสภาวะที่ควรจะเป็นต่อไป (What should be) และกล่าวถึงความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นว่า เป็นกระบวนการที่จัดกระทำอย่างเป็นระบบและนำมาใช้ประโยชน์เพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาวะที่เป็นอยู่ ณ ตอนนีกับสภาวะที่มุ่งหวังหรือสภาวะที่ควรจะเป็นในอนาคต โดยเน้นความแตกต่างของผลลัพธ์ (Outcome gaps) และนำมาจัดเรียงลำดับ และเลือกความต้องการจำเป็นที่มีลำดับความจำเป็นสูงกว่ามาแก้ไข ปรับปรุงหรือพัฒนา ด้าน Maslow (1970) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการมีสมมติฐานว่า “มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อความต้องการอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนอง หรือพึงพอใจความต้องการอื่น ๆ ที่สูงขึ้นไป ความต้องการอีกอย่างหนึ่งก็จะเกิดขึ้นได้” ความต้องการของมนุษย์จะเป็นไปตามลำดับขั้น (บดินทร์ บุตรดี, 2549)

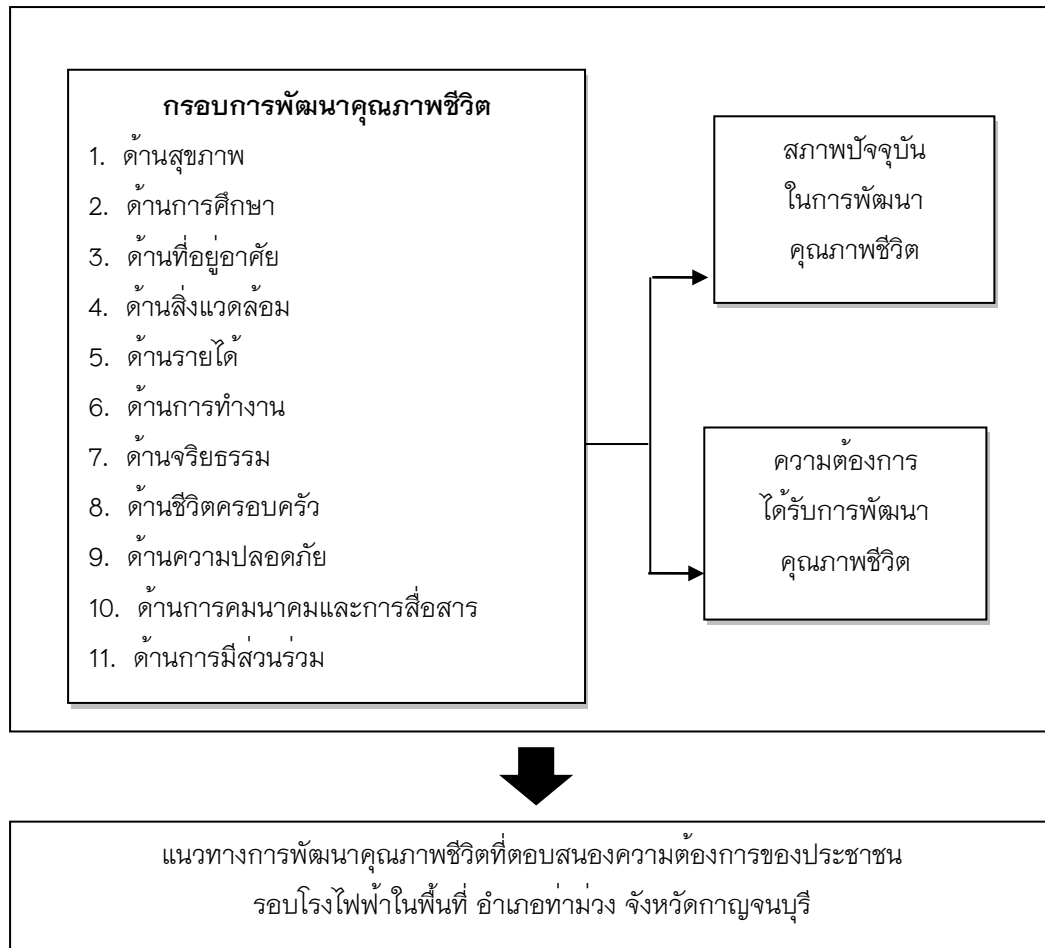
ความต้องการจำเป็น สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ (สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

1. ความต้องการจำเป็นว่าเป็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่มุ่งหวังกับสิ่งที่เป็นอย่างจริงการให้นิยามในแนวนี้นสะท้อนถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นเรียกว่าเป็นการนิยามตาม “โมเดลความแตกต่าง”
2. ความต้องการจำเป็นว่าเป็นสิ่งซึ่งหากไม่ได้รับการตอบสนองจะทำให้เกิดสภาวะที่ไม่พึงประสงค์ขึ้นหรือสิ่งที่แสดงให้เห็นแล้วว่ามีความจำเป็นและเป็นประโยชน์ซึ่งจะต้องเสริมให้กับส่วนที่ขาดหายไปให้มีความสมบูรณ์ขึ้นนั่นคือหากพบว่าองค์กรใดประสบกับสภาวะที่ไม่พึงประสงค์ในเรื่องใดองค์กรนั้นก็มีความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการตอบสนองในเรื่องนั้นความต้องการจำเป็นโดยนิยามนี้จึงเป็นตัวสะท้อนถึงการแก้ไขปัญหานั้น

ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการพัฒนาคูณภาพชีวิตของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2548) และใช้ทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ (Maslow, 1970) โดยผู้วิจัยได้ให้ความหมายของการพัฒนาคูณภาพชีวิต หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนรอบโรงไฟฟ้าเกี่ยวกับการได้รับการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีในประเด็นของสภาพปัจจุบันคุณภาพชีวิต และความต้องการพัฒนาใน 11 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านสุขภาพ 2. ด้านการศึกษา 3. ด้านที่อยู่อาศัย 4. ด้านสิ่งแวดล้อม 5. ด้านรายได้ 6. ด้านการทำงาน 7. ด้านจริยธรรม 8. ด้านชีวิตครอบครัว 9. ด้านความปลอดภัย 10. ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร และ 11. ด้านการมีส่วนร่วม เพื่อนำกรอบการพัฒนาคูณภาพชีวิตนำไปวิเคราะห์ และหาแนวทางการพัฒนาคูณภาพชีวิตที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐานคิดและแนวทางในการใช้ศึกษา “แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี” ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) มีรายละเอียดดังนี้

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประชากรที่ใช้ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า ตำบลวังขนาย ตำบลวังศาลา และตำบลท่าตะคร้อ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี จำนวนทั้งสิ้น 8,472 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าตำบลวังขนาย ตำบลวังศาลา และตำบลท่าตะคร้อ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี จำนวนทั้งสิ้น 382 คน โดยคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของทาโร ยามานะ โดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ 95% ความผิดพลาดไม่เกิน 5% (Yamane, 1973 อ้างถึงใน บดินทร์ บุตรดี, 2549) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ตามจำนวนโควตาที่กำหนดโดยสุ่มประชากรตามสัดส่วนแต่ละตำบลหมู่บ้าน

ผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับการสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน ในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ใช้วิธีการคัดเลือกเฉพาะเจาะจง โดยเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า จำนวน 7 คน ประกอบด้วย 1) ผู้แทนอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี 2) ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3) ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ 4) ผู้แทนด้านสาธารณสุข 5) ผู้แทนด้านการศึกษา 6) ผู้แทนภาคเอกชน และ 7) ผู้แทนภาคประชาชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด ได้แก่ 1) แบบสอบถาม เป็นคำถามที่สร้างขึ้นเองและได้พัฒนาข้อความให้เหมาะสมเพื่อใช้สอบถามประชาชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสถานภาพจำนวนสมาชิกในครอบครัว อาชีพรายได้ (ต่อเดือน) หลักประกันสุขภาพภูมิสำเนาระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนลักษณะการพักอาศัย และสถานภาพทางสังคม จำนวน 13 ข้อ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันที่ได้รับการพัฒนาและความต้องการได้รับการพัฒนา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 80 ข้อ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยจะให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ หรือวัดถึงประสพธ์ของการวิจัย (Index of Congruence: IOC) ค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและการใช้ภาษา จากนั้นนำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิ นำไปทำการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยจะไปทำการทดลองใช้ (Try Out) แบบสอบถามกับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ Cronach's Alpha (Cronach's Alpha Coefficient) สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าได้ค่าเท่ากับ 0.981 2) การสนทนากลุ่ม เป็นการสร้างคำถามขึ้นเอง จากความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 ของการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้ง 11 ด้าน ใช้วิธีการคัดเลือกเฉพาะเจาะจง โดยเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า จำนวน 7 คน โดยมีผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator) เป็นผู้คอยจุด

ประเด็นในการสนทนา เพื่อชักจูงให้กลุ่มเกิดแนวคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางการสนทนาอย่างกว้างขวางละเอียดลึกซึ้ง โดยมีผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มประมาณ 6-10 คน ซึ่งเลือกมาจากการประชากรเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

รวบรวมข้อมูลโดยการลงพื้นที่แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง ระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2563 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนโดยใช้เกณฑ์ของ Best (1997) และดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นตามค่า PNI_{Modified} โดยใช้สูตรในการคำนวณ (สุวิมล ร่องวานิช, 2548) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และนำมาเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.80 อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วงระหว่างอายุ 43 – 54 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.90 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 37.60 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคิดเป็นร้อยละ 62.40 ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกครอบครัว จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 30 การประกอบอาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 26.98 มีรายได้/ต่อเดือนส่วนใหญ่ จำนวน 10,000 – 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 94.60 ส่วนใหญ่มีหลักประกันสุขภาพ (สิทธิบัตรทอง 30 บาท) คิดเป็นร้อยละ 64.50 ประชาชนส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในชุมชนแต่ดั้งเดิม คิดเป็นร้อยละ 74.70 ระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนส่วนใหญ่อยู่ในช่วงระหว่าง 48 – 63 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.17 กรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่เป็นของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 86.40 ส่วนใหญ่มีลักษณะการพักอาศัยบ้านตนเอง คิดเป็นร้อยละ 86.40 และสถานภาพทางสังคมส่วนใหญ่เป็นสมาชิกในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 82.00

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนรอบโรงไฟฟ้าในพื้นที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า

1) สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนรอบโรงไฟฟ้าในพื้นที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ดังนี้

1.1) สภาพปัจจุบันในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.29, S.D. = 1.17) โดยด้านที่มีการพัฒนามากที่สุดคือ ด้านครอบครัว ($\bar{x}$ = 3.50,

S.D. = 1.21) รองลงมาคือ ด้านการทำงาน ($\bar{x}$ = 3.48, S.D. = 1.11) และน้อยที่สุดคือ ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{x}$ = 2.99, S.D. = 1.17)

1.2) ความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.26, S.D. = 1.12) โดยประชาชนต้องการให้พัฒนามากที่สุด คือด้านที่อยู่อาศัย ($\bar{x}$ = 4.33, S.D. = 1.13) รองลงมาคือ ด้านการศึกษา ($\bar{x}$ = 3.32, S.D. = 1.06) และน้อยที่สุดคือ ด้านการทำงาน ($\bar{x}$ = 4.17, S.D. = 1.18) ดังแสดงตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

การพัฒนาคุณภาพชีวิต	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1 ด้านสิ่งแวดล้อม	2.99	1.17	ปานกลาง	4.31	1.18	มาก
2 ด้านความปลอดภัย	3.09	1.04	ปานกลาง	4.23	1.12	มาก
3 ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร	3.19	1.33	ปานกลาง	4.30	1.14	มาก
4 ด้านรายได้	3.11	1.18	ปานกลาง	4.17	1.20	มาก
5 ด้านที่อยู่อาศัย	3.32	1.28	ปานกลาง	4.33	1.13	มาก
6 ด้านการศึกษา	3.34	1.14	ปานกลาง	4.32	1.06	มาก
7 ด้านสุขภาพ	3.37	1.05	ปานกลาง	4.30	1.06	มาก
8 ด้านจริยธรรม	3.44	1.22	ปานกลาง	4.28	1.11	มาก
9 ด้านการมีส่วนร่วม	3.41	1.16	ปานกลาง	4.24	1.07	มาก
10 ด้านครอบครัว	3.50	1.21	มาก	4.26	1.11	มาก
11 ด้านการทำงาน	3.48	1.11	ปานกลาง	4.17	1.18	มาก
รวม	3.29	1.17	ปานกลาง	4.26	1.12	มาก

1.3) ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนรอบโรงไฟฟ้าในพื้นที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้ คือ ลำดับที่ 1 ด้านสิ่งแวดล้อม (I-D/D = 0.44) ต้องการให้ชุมชนปราศจากมลพิษ ลำดับที่ 2 ด้านความปลอดภัย (I-D/D = 0.37) ต้องการให้ชุมชนมีระบบป้องกันภัยที่ดีและครอบคลุม และลำดับที่ 3 ด้านคมนาคมและการสื่อสาร (I-D/D = 0.35) ต้องการให้ชุมชนมีระบบการขนส่งที่สะดวกและรวดเร็วมีระบบการสื่อสารที่ครอบคลุมพื้นที่ ดังแสดงตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนรอบโรงไฟฟ้าในพื้นที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

การพัฒนา คุณภาพชีวิต	ค่าเฉลี่ยของ ความต้องการ (I)	ค่าเฉลี่ยของ ปัจจุบัน (D)	(I-D)	(I-D/D)	ลำดับความต้องการ จำเป็น
ด้านสิ่งแวดล้อม	4.31	2.99	1.32	0.44	1
ด้านความปลอดภัย	4.23	3.09	1.14	0.37	2
ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร	4.30	3.19	1.11	0.35	3
ด้านรายได้	4.17	3.11	1.02	0.33	4
ด้านที่อยู่อาศัย	4.33	3.32	1.01	0.30	5
ด้านการศึกษา	4.32	3.34	0.98	0.29	6
ด้านสุขภาพ	4.30	3.37	0.93	0.28	7
ด้านจริยธรรม	4.28	3.44	0.84	0.24	8
ด้านการมีส่วนร่วม	4.24	3.41	0.83	0.24	9
ด้านครอบครัว	4.26	3.50	0.76	0.22	10
ด้านการทำงาน	4.17	3.48	0.69	0.20	11

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนรอบโรงไฟฟ้า ในพื้นที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามลำดับความต้องการจำเป็นลำดับแรก
พบว่ามี 3 แนวทาง ดังแสดงตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนรอบโรงไฟฟ้าในพื้นที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

การพัฒนาคุณภาพชีวิต	แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต
1. ด้านสิ่งแวดล้อม	1) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทลงโทษทางกฎหมาย รวมทั้งสร้างตระหนักในการให้ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมในเรื่องน้ำ อากาศ ชยะ 2) ผู้แทนชุมชนควรเป็นตัวอย่างในการให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมในชุมชน รวมถึงส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับคนในชุมชน เพื่อให้เกิดแนวคิดทางด้านการพัฒนาและการอนุรักษ์ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน 3) จัดทำโครงการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้เป็นโครงการระยะยาว เช่น โครงการธนาคารขยะ ให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี การแบ่งประเภทขยะ และสามารถนำขยะที่มีการคัดแยกอย่างถูกวิธีมาสร้างรายได้และเป็นการลดขยะในชุมชนอีกวิธีหนึ่ง
2. ด้านความปลอดภัย	1) โรงเรียนมีการจัดโครงการสถานศึกษาสีขาวอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด เช่น กิจกรรมการเรียนการสอนทักษะชีวิต กิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่างๆ อาทิ การเล่นเกม กีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม เพื่อห่างไกลยาเสพติด ซึ่งเป็นสาเหตุการก่อให้เกิดอาชญากรรม 2) จัดกิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติดในชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในชุมชน ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และห่างไกลยาเสพติดสาเหตุ ซึ่งเป็นสาเหตุการก่อให้เกิดอาชญากรรม 3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการเตรียมความพร้อมหรือป้องกันการเกิดปัญหาฉุกเฉินในชุมชน เช่น มีการจัดอบรมให้ความรู้พร้อมทั้งบรรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย รวมถึงมีการจัดทำแผนการตรวจตราในชุมชน เป็นต้น
3. ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร	1) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ รับทราบถึงระบบบริการขนส่งที่มีให้บริการในปัจจุบัน รวมถึงช่องทางการเข้าถึงแอปพลิเคชันของการบริการขนส่งด้วย เพื่อเป็นทางเลือกหรือประกอบการตัดสินใจการใช้บริการ ให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจมากที่สุด 2) จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์การเข้าถึง และเพิ่มทักษะการเข้าถึงการใช้แอปพลิเคชันหรือช่องทางด้านการคมนาคมขนส่ง และการสื่อสารให้กับประชาชน 3) ขอความร่วมมือภาครัฐในการจัดการด้านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมในพื้นที่ เพื่อตอบสนองการใช้บริการผ่านแอปพลิเคชันดังกล่าว

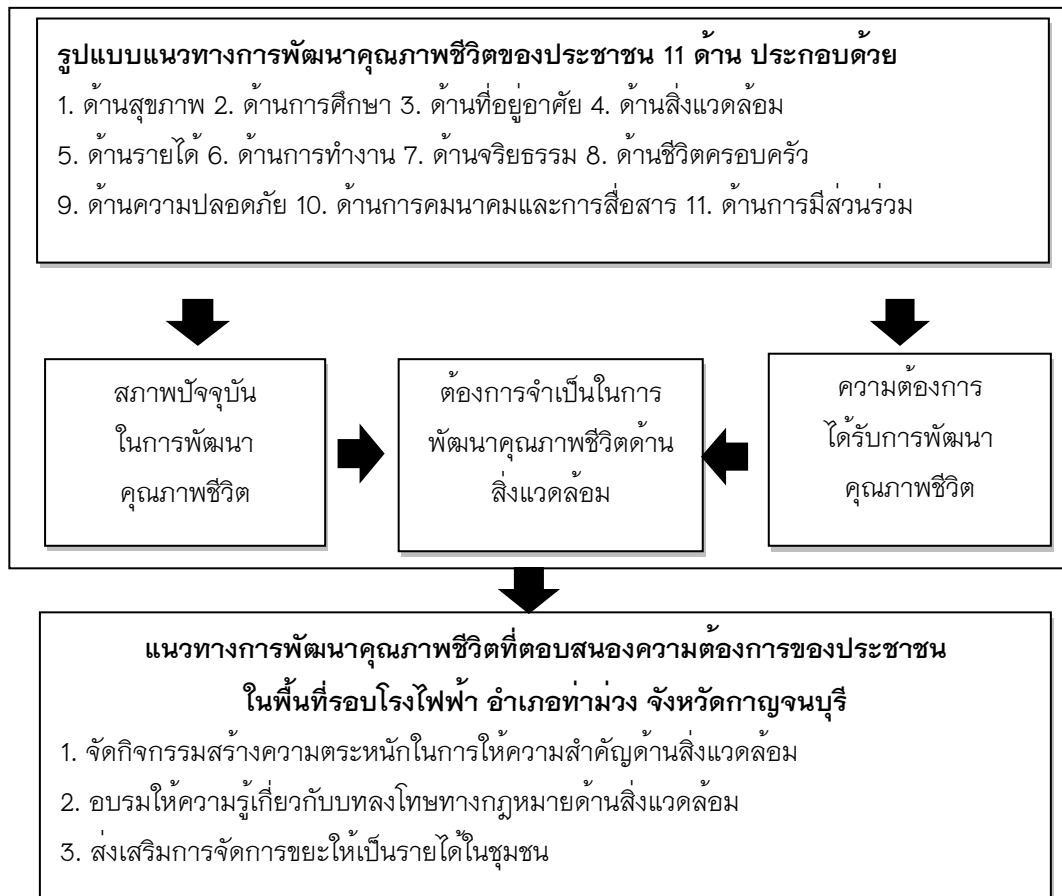
อภิปรายผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ด้านที่มีการพัฒนาน้อยที่สุดคือ ด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ เพราะสิ่งแวดล้อมเอื้อประโยชน์ให้มนุษย์ได้รับปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิต ปัจจุบัน เมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้น สิ่งแวดล้อมถูกนำไปใช้ ถูกทำลายเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง เกิดมลพิษ เกิดภัยธรรมชาติ ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อการดำรงอยู่และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของมนุษย์ ความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ด้านที่ประชาชนต้องการมากที่สุดคือ ด้านด้านที่อยู่อาศัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะที่อยู่อาศัยเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานในชีวิตมนุษย์ ซึ่งเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ความสะดวกและสาธารณูปโภคเพียงพอกับความต้องการตามสมควรกับฐานะความเป็นอยู่

ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนรอบโรงไฟฟ้าในพื้นที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุมชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าอาจมีประชาชนเข้ามาเพิ่มมากขึ้น การพัฒนาสิ่งแวดล้อมอาจยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาเพิ่มมากขึ้นตามจำนวนความต้องการของประชาชน สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2548) ที่กล่าวว่า ไม่ว่าจะเป็นคุณภาพอากาศ คุณภาพน้ำ พื้นที่ป่า มีผลกระทบโดยตรงต่อความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน นอกจากนั้นการใช้พลังงานการผลิตของเสียในครัวเรือน การใช้สารเคมีที่มีผลกระทบโดยตรงกับสภาพแวดล้อมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตเชิงนโยบายนั้น ย่อมไม่อาจจะละเลยการรับรู้และความรู้สึกของประชาชนต่อสภาพแวดล้อมได้เช่นกัน

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนรอบโรงไฟฟ้าในพื้นที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี คือ การจัดโครงการสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม พัฒนาผู้นำชุมชนให้เป็นตัวอย่างที่ดีในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันมนุษย์ได้ใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมในการประกอบอาชีพ และเพื่อความอยู่รอดของชีวิต จึงทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมไม่ว่าจะเป็นดิน น้ำ อากาศ และสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติอื่น ๆ ที่เสื่อมโทรมลง จึงทำให้เกิดปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ภาพที่ 2 รูปแบบแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต

สรุป

คุณภาพชีวิตที่ดีย่อมอยู่ภายใต้สังคมที่มีความสุข มีความปลอดภัยในด้านชีวิต มีสิ่งแวดล้อมที่ปราศจากมลพิษ ซึ่งจะส่งผลต่อสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตใจ การพัฒนาคุณภาพชีวิต จึงเป็นการสร้างรากฐานของการดำรงชีวิตของคนในชุมชนให้ดีขึ้น คุณภาพชีวิตที่ดี คือชีวิตที่มีคุณภาพ เป็นชีวิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ นอกจากปัจจัยสี่แล้ว สิ่งแวดล้อมยังคงเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคน ทั้งในเรื่องของสิ่งแวดล้อมด้านร่างกาย สิ่งแวดล้อมด้านการงาน ที่จะส่งผลต่อความปลอดภัยทั้งในด้านชีวิตและทรัพย์สิน การพัฒนาคุณภาพชีวิตจึงเป็นหน้าที่ทั้งของภาครัฐ เอกชนที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะต่อการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1) การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรจัดโครงการที่จะส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและความตระหนักให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง

2) การพัฒนาผู้นำชุมชนเป็นตัวอย่างที่ดีในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นอีกแนวทางหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม ในเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลการพัฒนาชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมในเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

2) ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ทั่วไประหว่างคุณภาพชีวิตของประชาชนรอบโรงไฟฟ้า ว่ามีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกันอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2548). รายงานการศึกษาโครงการกำหนดตัวชี้วัด

คุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

บดินทร์ บุตรดี. (2549). ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนของ

เทศบาลนครนนทบุรี(วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปองหทัย ชื่นกล้า. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในอำเภอเมืองจังหวัดลพบุรี

(การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2548). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

สุพจน์ วรรณกร. (2555). การพัฒนาการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์การบริหาร

ส่วนตำบล อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น). มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

Best, J. W. (1997). *Research in Education*. (3rd ed.). New Jersey: Prentice-Hall.

Maslow, A. (1970). *Motivation and Personality*. New York: Harpers & Row.

Yamane, T. (1973). *Statistics An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper & Row.